

water wereld

Magazine van de
Vlaamse Maatschappij
voor Watervoorziening

WIN
1 weekend voor 2
3 NutriCook snelkokers
+ 43 andere prijzen

Martin Heylen
'We zijn de grens
ver voorbij'

**Op weekend
in Neerijse**
Heerlijke stilte
en ijsvogels

Back to basics in de keuken

Vlaamse Maatschappij
voor Watervoorziening

Beste lezer

Zoals vogels takje voor takje een stevig nest bouwen, zo investeren wij permanent in onze infrastructuur en in onze dienstverlening. Verder in dit magazine ontdekt u dat we in Meensel-Kiezegem een nieuwe watertoren hebben geopend en dat we in Oost- en West-Vlaanderen bijkomende drinkwaterreservoirs aan het bouwen zijn. Dankzij onze inspanningen om de komende jaren het drinkwater meer en meer centraal te ontharden, krijgen gezinnen in het Leuvense binnenkort zachter water. En nu al maken we het leven van elke VMW-klant makkelijker, met diensten als het online betaalsysteem Zoomit of onze toepassing om meterstanden via smartphone door te geven.

Voorts kan ik u van harte het artikel in de rubriek Techniek aanbevelen, dat uitlegt welke acties nodig zijn om zuiver drinkwater te kunnen leveren. Wij wisten al langer dat kraantjeswater onmisbaar is in de keuken en een prima dorstlesser voor alle gelegenheden. Nu blijkt dat ook hippe designers meer en meer op die trend beginnen in te spelen (zie p. 12-13). In onze rubriek Waterdoop vertelt globetrotter Martin Heylen tot slot over zijn ervaringen in Siberië en in de jungle van Kameroen. Zijn boeiende anekdotes over hoe kostbaar drinkwater er is, illustreren perfect waarom ook de wereldwaterproblematiek in onze organisatie hoog op de agenda staat.

Veel leesplezier!

Bernard Breda
directeur-generaal

in dit nummer

colofon

Waterwereld is een magazine van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en verschijnt één keer per jaar • Verantwoordelijke uitgever Jan Hammenecker, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel • Redactieraad Kathleen De Schepper, Karlien Premereur • Redactie & Realisatie Jansen & Janssen Customer Media, Gent, www.jaja.be • Fotografie Stefanie Faveere, Philip Vanoutrive, Pretty Pictures, Vilda, VRT • Druk: Goekint Graphics • Wedstrijden: de winnaars van de wedstrijden worden persoonlijk verwittigd. U vindt het wedstrijdreglement en de lijst van de winnaars op www.vmw.be.

10

Herbronnen in Leuven

13

Martin Heylen

14

Glazenwasser Blinker

Kort genoteerd

- 04 Waterweetjes|
Betaal met
1 muisklik

Thuis

- 06 Kokkerellen met
oude en nieuwe
recepten

Techniek

- 09 Hoe maak
je drink-
water?

Weekend

- 10 Uitwaaien in
de schaduw
van Leuven

Trends

- 12 Designers
ontdekken
kraantjeswater

Waterdoop

- 13 Martin Heylen
over luxe en
verspilling

Water werkt

- 14 75 meter hoog
met glazenwasser
Blinker

Spetterpret

- 15 Als een vis
in het water

WIN3 NutriCook
snelkokers van SEB

08

1 verwenweekend voor 2

11

8 kraanlampjes

04

5 boeken 'Water volgens Winifred'

07

5 starterskits 'Mijn eigen kleine moestuin'

07

10 design waterkaraffen

12

5 boeken 'Kapitein Winokio zingt'

16

10 telegeleide 'Pelle'
politiewagentjes

16

Meer info over VMW? www.vmw.be

Contacteer uw provinciale klantendienst voor al uw praktische vragen: **West-Vlaanderen:** Roggelaan 2, 8500 Kortrijk, tel. 056 23 17 11 – mail info.west.vlaanderen@vmw.be
Oost-Vlaanderen: Koning Boudewijnstraat 46, 9000 Gent, tel. 09 240 91 11 – mail info.oost.vlaanderen@vmw.be • **Vlaams-Brabant:** Herbert Hooverplein 23, 3000 Leuven, tel. 016 24 09 11 – mail info.vlaams.brabant@vmw.be • **Limburg:** Runkstersteenweg 208, 3500 Hasselt, tel. 011 28 06 11 – mail info.limburg@vmw.be

Zachter water voor het Leuvense

In 2009 is de VMW gestart met de bouw van een nieuw waterproductiecentrum in Haasrode. In deze installatie zal het grondwater van drie bestaande winningen in het Leuvense worden behandeld en bovendien gedeeltelijk worden onthard. Daardoor zullen vanaf het najaar van 2012 de VMW-kanten in Heverlee, Bierbeek, Pellenberg, Oud-Heverlee en deze in het zuiden van Leuven-centrum en Kessel-Lo zachter water krijgen. Op termijn zullen ook andere regio's zachter drinkwater krijgen. We brengen onze klanten hiervan tijdig op de hoogte.

WIN

8 kraan

Ze zijn mooi, sfeervol en nuttig: de kraanlampjes die met een rode of een blauwe waterstraal aanduiden of je koud dan wel warm water laat lopen. Nuttig, want ze maken je alert voor het verspillen van warm water. Als je snel even je handen wast,

9 miljoen liter

Dat is de gezamenlijke capaciteit van de drinkwaterreservoirs die de VMW binnenkort in Geraardsbergen en Bredene in gebruik neemt. Het project in Geraardsbergen zal de levering van drinkwater tijdens langere periodes van droogte garanderen. De opvangcapaciteit van 5 miljoen liter komt overeen met het gemiddelde verbruik van één dag in de regio. Ook in Bredene investeert de VMW in een bijkomend reservoir als aanvulling op de huidige watertoren. Het reservoir heeft een capaciteit van 4 miljoen liter en zal worden bevoorrad vanuit het waterproductiecentrum De Blankaart in Diksmuide.

Zwevende watertoren in Meensel-Kiezegeg

Om onze dienstverlening te verbeteren, hebben we in Meensel-Kiezegeg een nieuwe watertoren in gebruik genomen. Die zorgt voor een forse uitbreiding van de bergingscapaciteit in het Hageland. Hij heeft een inhoud van 1,5 miljoen liter of drie maal het volume van de oude watertoren. Het gebouw is harmonieus in het

landschap ingepast. Onder meer door ramen boven de zuilengalerij te plaatsen, laat de architect de kuip boven het landschap 'zweven'. Samen met de bouw van de toren heeft de VMW de toevoerleiding versterkt en een nieuwe pompinstallatie gebouwd. Met deze installatie vangen we de verbruikspieken in de zomer op.

lampjes

is het bijvoorbeeld niet echt nodig om warm water te nemen. De lichtstralen zijn ook erg in trek bij kinderen, die weten dat ze zich niet kunnen verbranden aan een blauwe straal (van minder dan 31 graden Celsius). De lampjes zitten ingebouwd in een schroefdop van circa 5 centimeter, die via bijgeleverde adapters op zo

goed als alle kranen past. De ledlampjes werken op bijgeleverde batterijen.

Info Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld en win één van de 8 kraanlampjes uit de webshop www.kadogadgets.be

Nieuw kantoorgebouw ingehuldigd

Eind 2010 namen de medewerkers van de centrale VMW-directie hun intrek in een nieuw kantoorgebouw. Het pand ligt vlakbij het Brusselse Noordstation en is ontworpen als functionele en duurzame werkomgeving.

VMW goes mobile

Sinds kort kun je als VMW-klant je meterstand ook makkelijk en snel via je smartphone ingeven. De VMW liet daarvoor een mobiele versie van de webpagina ontwikkelen. Zo kun je rechtstreeks, met je smartphone in de hand, naar je watermeter lopen en de meterstand online invullen. Meterstandkaartje in de bus? Check m.vmw.be!

Tip

Betaal met 1 klik via

Sinds mei biedt de VMW je de kans om je drinkwaterfactuur elektronisch te betalen. Dankzij de nieuwe dienst kun je met één muisklik je factuur bekijken, goedkeuren en betalen. Via Zoomit werk je in de gegarandeerd veilige omgeving van je online banksysteem. Je kunt facturen raadplegen wanneer je wil, tot 18 maanden na ontvangst. En je kunt ze ook op je eigen pc bewaren. Doordat je geen papieren facturen meer ontvangt, werk je milieubewust samen met de VMW aan het verkleinen van de papierberg.

Hoe aanvragen?

Afhankelijk van waar je woont, stuur je een e-mail naar:

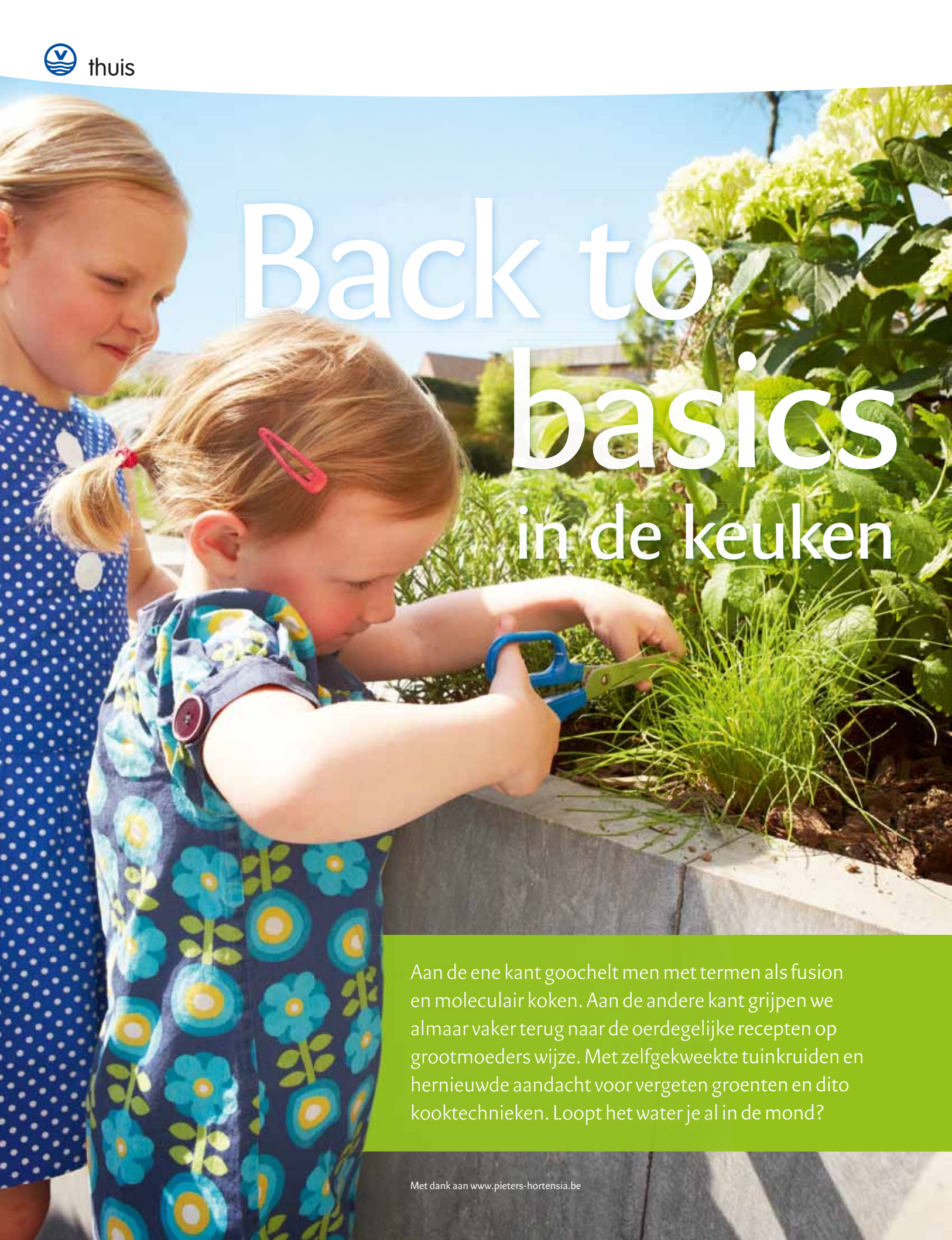
- info.west.vlaanderen@vmw.be
- info.oost.vlaanderen@vmw.be
- info.vlaams.brabant@vmw.be
- info.limburg@vmw.be

En je vermeldt hierin volgende gegevens:

- je klantrekening (terug te vinden bovenaan je factuur)
- je contractnummer (terug te vinden bovenaan je factuur)
- je bankrekeningnummer.

De meeste Belgische banken ondersteunen Zoomit. Om te controleren of jouw bank meedoet of om een Zoomit-demo te zien, surf je naar www.zoomit.be.

Info www.vmw.be/zoomitsupport

Back to basics in de keuken

Aan de ene kant goochelt men met termen als fusion en moleculair koken. Aan de andere kant grijpen we almaar vaker terug naar de oerdegelijke recepten op grootmoeders wijze. Met zelfgekteweekte tuinkruiden en hernieuwde aandacht voor vergeten groenten en dito kooktechnieken. Loopt het water je al in de mond?

WIN
5 boeken

'Water volgens Winifred'

Kruidenvrouw Winifred Van Killegem verstaat als geen ander de kunst om meer te doen met eenvoudige dingen. In haar boek 'Water volgens Winifred. Langer en mooier leven met verrassende sapjes, soepjes en sopjes.' bundelt ze 101 weetjes en tips over water. Van recepten tot relaxerende baden, verfrissende drankjes en boeiende waterverhalen: je vindt het allemaal in dit boek. Het kost 17,50 euro en is te bestellen via www.davidsfonds.be

Hoe deelnemen? Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een kaart met je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Je zou het een soort van compensatie kunnen noemen: in onze huizen vol technische snufjes, besteden we weer meer en meer aandacht aan natuurelementen. We willen veel daglicht, vaak een open haard, een tuintje om eigen groenten in te kweken, en ga zo maar door. Verschillende trendwatchers zien in die evolutie een van de opvallendste tendensen voor de komende jaren. We vinden waarden als authenticiteit en gezondheid belangrijker dan ooit en combineren het beste uit verschillende werelden. De hernieuwde aandacht voor koken met oude en nieuwe technieken past helemaal in deze ontwikkelingen.

Aardpeer en pastinaak

Dag na dag breiden topchefs in magazines of tv-programma's onze culinaire bagage uit. Koken met vergeten groenten zoals pastinaak, aardpeer of mispels is al lang niet meer alleen voor ingewijden weggelegd. Ook in de supermarkt

duiken deze – intussen niet meer zo vergeten – ingrediënten meer en meer op. Toegegeven: een etentje met een soepje van pastinaak, kalfslede met een crème van aardpeer en mispelmousse als dessert slaan wij ook zelden af. Meer nog, we zetten deze gezonde groenten zelfs geregeld op het gezinsmenu. Afwisseling doet eten, weet je. Bovendien bevatten vergeten groenten een flinke dosis vitamines en mineralen.

Sneller stomen

Zoals vergeten groenten inspiratie leveren voor nieuwe recepten, zo inspireren ook oudere kooktechnieken de hedendaagse kok. Fabrikanten hebben hernieuwde aandacht voor stomen. Naar het voorbeeld van restaurantkeukens worden stoomovens stilaan eveneens voor particulieren gemeengoed. Ook stoompannen, stoominzetmandjes of elektrische stoomkokers krijgen meer aandacht. Stomen is dan ook een kookmethode die het mogelijk

maakt om de vitamines en de smaak van je bereidingen optimaal te bewaren. Plus: voor de meeste gerechten gaat stomen sneller dan traditioneel koken, wat in drukbezette gezinnen mooi meegenomen is.

Tuinkruiden of -groenten

De hang naar puurheid en gezondheid in ons dagelijkse leven verklaart ook de stijgende verkoopcijfers van tuinkruiden, zaden en andere tuinbenodigdheden. Wat is er authentieker, voedzamer en smaakvoller dan in je gerechten je zelfgekte weekte basilicum, bieslook of tomatatjes te verwerken? Weinig, en het zal wel geen toeval zijn dat een organisatie als Velt (Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren) jaar na jaar meer leden telt. De vereniging geeft advies over ecologisch tuinieren, koken en leven en organiseert op 5 juni opnieuw haar opentuin-dagen om het brede publiek te laten kennismaken met ecotuinen waarin geen chemische producten worden gebruikt. Dit jaar lanceert Velt ook een starterskit 'Mijn eigen kleine moestuin' voor wie graag wil tuinieren en genieten van groen uit eigen tuin, maar slechts een klein lapje grond heeft. De kit bevat een boekje, vijf pakjes biozaad en een zaaikalender die je stap voor stap op weg helpen. Groot of klein: wie weet smullen jullie binnenkort van radijsjes, koriander, veldsla en tal van andere groenten, recht uit de tuin!

Lekker water

Om een authentieke en gezonde maaltijd tot slot helemaal af te maken, mag een karaf fris

WIN
5 Velt-starterskits

'Mijn eigen kleine moestuin'

Zin om te tuinieren? Velt geeft 5 starterskits 'Mijn eigen kleine moestuin' weg. Zoals hierboven beschreven, bestaat de kit uit een boekje, vijf pakjes biozaad en een zaaikalender die je stap voor stap op weg helpen.

Hoe deelnemen?

Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een kaart met je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Zomers en gezond: waterkerssoep

Ingrediënten

(voor 4 personen): 500 g waterkers, 2 uien, 2 preistengels, 1 kleine courgette, 2 eetlepels bloem, 2 blokjes groentebouillon, 1 dl room, boter, peper en zout, water

●●● water uiteraard niet op je tafel ontbreken. Akkoord, een lekker glaasje wijn mag er zeker ook bij. Maar water zorgt ervoor dat je de maaltijd beter verteert. Het verfrist de smaakpapillen, is een gezonde dorstlesser, en het verwijdert afvalstoffen uit ons lichaam. Uit smaaktests blijkt trouwens dat een karaf kraantjeswater niet voor dure flessenwaters moet onderdoen. Nu dat besef stilaan wijd verspreid raakt, vind je in verschillende winkels ook allerhande sierlijke karaffen (zie ook artikel p. 12) met de look die bij jouw feesttafel past. Kortom, ook kraantjeswater is een vaste waarde die in de keuken van morgen nog altijd haar plaats afdwingt!

Info www.vergetengroenten.be,
www.velt.be, www.kokenmetstoom.be

Bereidingswijze

- Spoel de waterkers en hak ze grof.
- Maak de ui, het wit van de prei en de courgette schoon en snij ze in stukken.
- Fruit de groenten in een weinig boter.
- Meng 400 gram van de waterkers bij de groenten en laat zachtjes stoven.
- Strooi bloem over de groenten, meng alles door elkaar en laat het geheel even bakken.
- Giet 2 liter water bij de groenten, voeg de bouillonblokjes toe en breng het mengsel aan de kook.
- Kruid met peper en zout en laat de soep gaar koken.
- Mix de soep fijn en doe er 30 seconden voor het opdienen de rest van de waterkers bij.
- Werk eventueel af met een scheutje room.

Smakelijk!

WIN
3
NutriCook
snelkokers
van SEB

Koken op maat voor elk gerecht, mét behoud van vitamientjes. Dat is wat de net gelanceerde NutriCook van SEB (t.w.v. 209 euro) je te bieden heeft. De nieuwe snelkookpan combineert gebruiksgemak en veelzijdigheid met de oude techniek van het stoomkoken. Na een korte periode van het klassieke stomen onder druk, kun je makkelijk overschakelen op de innovatieve 'soft steam' functie om de smaak beter te behouden. Via het deksel van de kookpot

kun je ook 4 voorgeprogrammeerde menu's kiezen, die zijn afgestemd op groenten, zetmeelhoudende gerechten, vlees of vis. Een intelligente ingebouwde timer maakt het eenvoudiger dan ooit om lekker en gezond te koken! De NutriCook wordt geleverd met een stoommandje, een boekje met 60 recepten en heel wat tips voor een evenwichtige voeding.

Info www.seb.be

WEDSTRIJD

Wedstrijdvraag: Wanneer vinden de opentuinavonden van Velt dit jaar plaats?

- A. op zaterdag 4 juni
- B. op zondag 5 juni
- C. op zaterdag 2 juli

Hoe deelnemen? Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een postkaart met het juiste antwoord, je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Als je in Vlaanderen de kraan opendraait, komt er lekker en drinkbaar water uit. Maar waar komt dat kraantjeswater vandaan? En welke behandelingen heeft het ondergaan om aan de hoogste kwaliteitsnormen te voldoen? 5 basisprincipes uit de gesofisticeerde behandeling waarmee we ook jouw huis van drinkwater voorzien.

Binnenkijken in behandelingsstations

Van bron tot kraan

Foto waterproductiecentrum Kluizen © Pretty Pictures

1 Grond- en oppervlaktewater

Het beginproduct dat we behandelen, is ofwel grondwater ofwel oppervlaktewater. Grondwater is water dat in de aardbodem aanwezig is en dat vaak al een natuurlijke vorm van zuivering achter de rug heeft. De kwaliteit van grondwater is van nature al goed, maar de voorraad is beperkt in sommige regio's. Oppervlaktewater is het water dat zich onder meer in rivieren, kanalen en meren bevindt. De VMW gebruikt momenteel voor driekwart grondwater, maar de laatste jaren ook meer en meer oppervlaktewater, dat een intensievere behandeling ondergaat. Grondwater is vaak zo zuiver dat het volstaat om wat zuurstof toe te voegen en het teveel aan ijzer of mangaan eruit te halen.

2 Decaneren tegen bezinksel

In onze behandelingsstations passen we voor oppervlaktewater in een eerste fase de techniek van decantatie toe. Hierbij hanteren we hetzelfde principe als wanneer je wijn met een decanteerkaraf van bezinksel scheidt. In onze productiecentra verlagen we wel de zuurte-

graad van het water om organische stoffen nog beter te kunnen verwijderen. Daarna wordt het water ook door extreem fijne zeven gestuwd. De organische stoffen worden in vlokken omgezet, die bezinken en verwijderd worden. Achteraf wordt de zuurtegraad weer verhoogd en wordt het water door diverse filters gehaald en naar een actiefekoolfilter gepompt.

3 Luchtbellen blazen

In onze flotatie-installaties voor oppervlaktewater gebeurt net het omgekeerde als bij de decantatiestations. Het water wordt in deze behandeling met een groot aantal luchtbellen vermengd. Ook hier ondergaat het water eerst een proces van vlokvorming, waarna de vlokken zich aan de luchtbellen hechten. In tegenstelling tot bij decantatie zinken de vlokken niet. Samen met de luchtbellen stijgen ze naar het wateroppervlak. Daar worden ze in een aparte kuip afgevoerd. Het bijna zuivere drinkwater leiden we naar zandfilters, waar onder meer het ijzer wordt verwijderd.

Kraantjeswater voldoet aan zeer strenge drinkwaternormen.

4 Actieve kool voor de smaak

Ozon en actieve kool komen als laatste stap in het behandelingsproces. Samen zorgen zij ervoor dat we het perfecte drinkwater verkrijgen, vrij van smaak, geur, kleur en mogelijke restanten van pesticiden.

5 Voorraadkelder

Als het water al deze behandelingen heeft doorlopen, voldoet het aan onze zeer strenge drinkwaternormen en is het geschikt voor consumptie. Het wordt nu in zogenaamde reinwaterkelders opgeslagen en wacht daar om verpompt te worden naar jou en alle andere VMW-klienten die een glaasje water willen drinken. In het reservoir wordt een klein beetje chloor toegevoegd. Zo zijn we er zeker van dat het water van goede kwaliteit blijft tot bij jou thuis.

© Vilda - Yves Adams

Herbronnen bij de baron

In de vallei van de Dijle tussen Overijse en Leuven bevindt zich de Doode Bemde, een verborgen pareltje natuurschoon waar zelfs ijsvogels broeden en bevers een habitat vinden. In het aanpalende kasteelpark overnachten we in Baron's House, een unieke combinatie van rust en luxe.

Als we het idyllische dorpje Neerijse binnenrijden, wanen we ons bijna in de Ardennen. De ene helling al steiler dan de andere leidt ons de ongeschonden dorpskern binnen. Bij het uitstappen merken we het meteen: hier heerst een rust die je zo vlak bij een grootstad niet zou verwachten. We overnachten op het domein van het achttiende-eeuwse kasteel van Neerijse, ook wel kasteel d'Overschie genaamd, in het tegenoverliggende koetshuis.

Natuur en stadscultuur

Na een blik op de grijze lucht en op het weerbericht dat voor morgen stralend weer voorspelt, besluiten we onze eerste dag in Leuven

door te brengen. Op amper 8 kilometer van Leuven en 12 van Brussel is Baron's House perfect gelegen om natuur en stadscultuur in een verblijf te combineren.

En wat doen twee vriendinnen die eindelijk eens een weekendje vrij hebben? Juist, shoppen. Hippe winkeltjes genoeg in Leuven, en bovendien is zaterdag marktdag in het winkelcentrum, wat de sfeer alleen bevordert. We duiken ook een paar uur het M Museum binnen. Het Leuvense stedelijke museum heropende eind 2009 zijn deuren in een opvallend gebouw van architect Stéphane Beel. Het wordt een aangename kennismaking met de Leuvense kunstschaten en we beslissen later nog eens

terug te komen met de kinderen, om met hen de museumspeurtocht te doen. We eindigen de dag in een van de vele Leuvense eethuisjes, maar eigenlijk popelen we intussen om terug te keren naar Baron's House.

Gebouwd op bronnen

Bij het haardvuur in de zitplaats vertelt Ivo Grauwels ons het verhaal van het koetshuis. Toen hij als werfleider betrokken was bij de renovatie van het kasteel, liet het koetshuis hem niet los. Hoewel ongeveer iedereen in zijn omgeving hem gek verklaarde, kocht hij het totaal vervallen gebouw – dat net als het kasteel geklasseerd is – en begon aan de renovatie, die maar liefst 3,5 jaar in beslag nam. In maart 2010 ontving Baron's House zijn eerste gasten. Ivo had nog energie over om een nabijgelegen hoeve te restaureren, waar Baron's House Brasserie nu de deuren opent.

'Heel wat van de vaste bezoekers zullen het beamen,' zegt Ivo, 'maar deze plek heeft iets, een bepaalde energie die mensen aantrekt.' Het zou ermee te maken hebben dat er onder

Dooode Bemde beschermt Leuven

De Dooode Bemde dankt haar naam aan de graslanden (beemden) die het gebied karakteriseren. Ze zijn 'dood' of in elk geval onbruikbaar voor de landbouw doordat ze zo vochtig zijn. Voor vele dieren en planten vormen ze echter de perfecte biotoop. Het natuurgebied is 220 hectare groot en bevindt zich aan weerszijden van de Dijle in de gemeenten Oud-Heverlee, Sint-Joris-Weert, Neerijse (Huldenberg) en Korbeek-Dijle (Bertem). De Dijle meandert en overstroomt hier zoals ze dat van oudsher deed. Op die manier helpt de Dooode Bemde Leuven te beschermen tegen watersnood. Voor wandelaars staan 9 kilometer wandelpaden ter beschikking.

en naast het koetshuis twee bronnen ontspruiten. 'Er zit kracht, stuwning in de aarde en dat doet ook iets met de mensen die hier verblijven. Het bronwater stroomt hier trouwens uit alle kranen.' De charme van het koetshuis is in elk geval onmiskenbaar en de hele omgeving ademt rust uit. Benieuwd naar het beloofde verkwikkende effect, duiken we al snel onder de lekker dikke donzen dekbedden.

De volgende morgen doet de zon wat ze heeft beloofd. Ze priemt vanuit het kasteelpark onze kamer binnen. We zwaaien naar de herten die de kasteeltuin bevolken en testen vervolgens de badkamer uit. We baden er niet alleen in bronwater, maar ook in de kwaliteit en luxe die overal in Baron's House voelbaar zijn. En dan hebben we het nog niet over het uitgebreide ontbijtbuffet gehad... Met een gevulde maag trekken we onze wandelschoenen aan en stappen eindelijk de natuur in. In de bed & breakfast staan overigens ook fietsen ter beschikking.

Stijgen, dalen en dan stilte

Baron's House ligt op de route van de Dooode Bemde-wandeling, die ons eerst naar het dorp van Neerijse brengt. We stijgen en dalen tussen de velden en via holle wegen komen we in het natuurgebied terecht. Op een overvliegend vliegtuig na, heerst hier niets dan heerlijke stilte.

We volgen eerst de IJse, die even verderop uitmondt in de bredere Dijle. Die krijgt in de Dooode Bemde alle ruimte om te meanderen, wat een uniek schouwspel oplevert. De steile oevers en het stromende water blijken in de smaak te vallen bij de ijsvogel, die hier regelmatig wordt gezien. Tientallen vogelsoorten komen voor in het gebied, zoals de roerdomp, de oeverswaluw, tal van eendensoorten... De twee vogelkijkhutten aan de vijvers zijn dan ook een ideale uitkijkplaats voor vogelliefhebbers. Overigens trekken de oevers van de Dijle ook beverfamilies aan.

We geven onze ogen goed de kost, maar op enkele andere wandelaars na, zien we geen exotische vogels. In de verte zien we alweer het kasteelpark liggen, en we besluiten er nog een stukje bij te doen. De zuidelijke lus volgt deels het traject van een oude trambedding tussen Tervuren en Geldenaken, en uiteindelijk komen we opnieuw aan de meanders van de Dijle terecht. En dan zien we ze: een groepje kleine vogels met oranje buik die op de andere oever van boom tot boom vliegen. IJsvogels of niet, onze dag kon alvast niet meer stuk!

Info www.toerismevlaamsbrabant.be
www.baronshouse.be

WIN
een verblijf
in Baron's
House

Eén lezer wint een weekendje weg in Neerijse: twee overnachtingen met ontbijt voor 2 personen in de superior kamer, de mooiste kamer van Baron's House. Een cadeautje van maar liefst 390 euro!

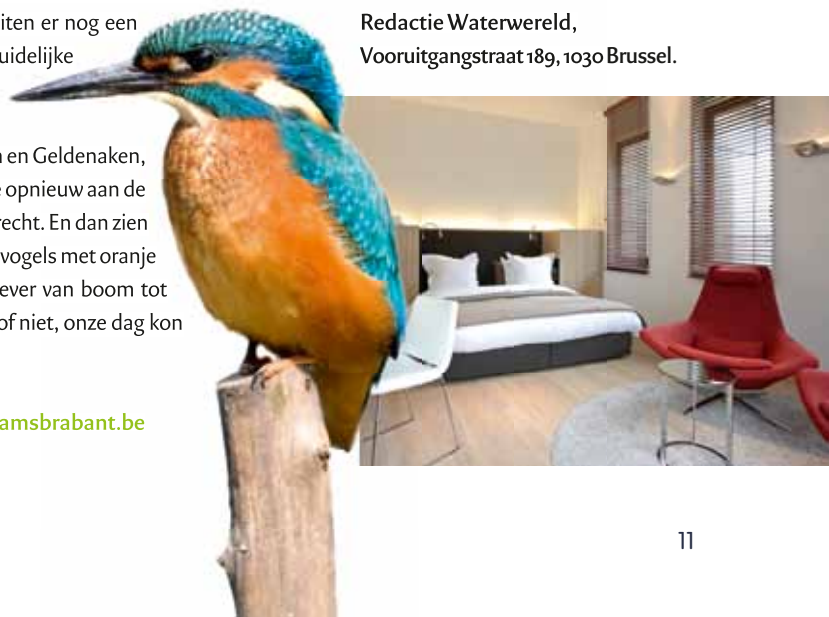
Wedstrijdvraag:

Hoeveel vogelkijkhutten telt de Dooode Bemde?

- A. twee
- B. drie
- C. vier

Hoe deelnemen?

Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een postkaart met het juiste antwoord, je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Designers maken kraantjeswater hip

De tijd dat duurzaamheid enkel belangrijk was voor groene jongens, ligt achter ons. We installeren zonnepanelen, isoleren daken, sorteren ons afval, en we drinken meer kraantjeswater in de plaats van flessenwater... Topkwaliteit die 24 uur per dag zomaar bij jou uit de kraan stroomt, zonder verpakking en transport. 'Bedrijven hebben geen andere keuze dan daar voluit op in te spelen,' zegt Frans Hegge van het designbureau hegge ID. 'Enerzijds kunnen ze het zich niet veroorloven om de boot der duurzaamheid te missen. Anderzijds is maatschappelijk verantwoord ondernemen goed voor het imago.' Zo biedt de populaire Britse kok Jamie Oliver in zijn assortiment niet toevallig een waterkaraf aan, die bovendien is gemaakt van gerecycleerde confituurpotten en wijnflessen.

Ecologische voetafdruk

Op hun beurt eisen bedrijven van hun designers dat ze meer duurzame producten ontwikkelen, merkt Veerle Verbakel van REcentre, het Euregionaal kennis- en promotiecentrum voor duurzaam design op. 'Het begrip cradle-to-cradle heeft zijn intrede gedaan in vormgeversland. Er wordt volop geëxperimenteerd met recycleerbare materialen en met processen die een zo min mogelijke sociale en ecologische voetafdruk hebben. Dat kan gaan van duurzaam transport tot besparend materiaalgebruik.'

Design loont

Door die toegenomen aandacht voor duurzaamheid zien ook bedrijven die vroeger produceerden voor een klein publiek van milieubewuste mensen, een nieuwe markt openen. Investeren in design wordt plots economisch rendabel. Niet toevallig is de volledig recycleerbare waterfles van het Zwitserse merk SIGG in het wereldvermaarde MoMa-museum in New York opgenomen. Ook duurzame marketing loont steeds meer: vorig jaar gebruikten (en hergebruikten) meer dan 750 vertegenwoordigers en deelnemers aan de VN-klimaatconferentie in Kopenhagen Camelbak-waterflessen. Nog niet zo lang geleden produceerde dat merk alleen voor avontuurlijke sporters.

Winnaar designwedstrijd bekend

Een poos geleden besloot de VMW in samenwerking met een aantal andere organisaties om het drinken van kraantjeswater in Limburg te promoten. Aan de campagne drinkKraantjeswater werd ook een duurzame designwedstrijd gekoppeld. REcentre, het Euregionaal kennis- en promotiecentrum voor duurzaam design, kreeg de opdracht een wedstrijd uit te werken voor het ontwerpen van een waterkaraf. Uiteindelijk haalde het watertorenconcept van hegge ID, een industrieel designbureau uit Hamont-Achel, het van een vijftal andere ontwerpen (zie foto).

Info www.drinkkraantjeswater.be
www.hegge-id.com, www.recentre.org

WIN
10 design
waterkaraffen

Sinds 1 maart is de watertorenkaraf van hegge ID te koop in alle Limburgse kringwinkels, maar niet getreurd voor alle niet-Limburgers, want wij geven tien exemplaren weg van deze exclusieve karaf. Deelnemen is simpel: surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een postkaart met je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Martin Heylen

‘Schaamte om mijn verspilling’

Hij reisde voor tv-reportages onder meer naar Siberië, China, de VS en Kameroen. Het verslag hiervan zag je in programma's als 'Man bijt Hond' en 'Terug naar Siberië', waarvan ook een boek verscheen. We vroegen aan Martin Heylen hoe die trips zijn kijk op drinkwater beïnvloedden.

Met de jaren ben ik me bewuster geworden van de luxe die wij hebben. In Vlaanderen draaien we een kraan open en er komt water uit, dat je zomaar mag drinken. Wie dat doet in tropische gebieden, riskeert infecties op te lopen waartegen geen medicijn bestaat. Al die nutsvoorzieningen zijn voor ons bijna vanzelfsprekend. Terwijl daar veel werk aan voorafgaat. Ook thuis probeer ik water te besparen en neem ik liever een douche dan een bad. Maar zeker waar de voorzieningen minder uitgebouwd zijn dan bij ons, is drinkwater kostbaar. Ik vind het belangrijk dat de westerse mens beseft dat we niet tegen de grens zitten, maar dat we er al ver voorbij zijn.'

Ijsblokjes voor de dorst

'Voor de tv-reeks Terug naar Siberië ben ik onder meer in Jakoetië geweest. Daar liggen – meestal langs rivieren of meren – dorpen waar temperaturen tot -60 graden geen uitzonde-

ring zijn. Een waterleiding ligt er niet: die zou toch kapot vriezen. Maar de bewoners behelpen zich. Als het er na de korte zomer begint te vriezen, wachten ze tot het ijs op de rivier een halve meter dik is. Dan kappen ze grote vierkante blokken uit en die stapelen ze netjes op de oever. Elke familie heeft zijn eigen stapel. Als het water in huis op raakt, dan gaat iemand met een kruiwagen een vers blok halen. Daar kappen ze stukken af die ze in een ketel op het vuur smelten. Het is omslachtig, maar een kniesoor die daarom maalt!'

Jungledouche

'Een andere anekdote dateert van tijdens het WK voetbal in Japan/Zuid-Korea. Ik verbleef in de jungle van Kameroen om sfeerbeelden te maken van hoe men overal op de planeet voetbal keek. We verbleven in een dorp waar nog nooit blanken waren geweest en waar er

geen douches of waterleidingen waren. In een hut stonden een paar teilen water en daarmee moesten we het doen. Niet erg, integendeel. Ik genoot ervan om na een uitputtende reis mezelf te kunnen afspoelen. Ik stond in één teil, lekker fris aan de voeten. Ik waste me met douchegel en goot daarna de andere teil over mijn hoofd. Klaar. Later die dag werden we ontvangen door de stamoudsten en volgde er een plezierig feestje met half gegist bier. Ook onze cameraman, die al vaker in de tropen had gereisd, was goed geluimd. Tot ik hem over mijn wasbeurt vertelde.'

Zingend de heuvel op

'Wat, waarom gebruik jij twee kommen water als één volstaat?' Hij wist uit vorige reizen hoeveel inspanning het in jungledorpen kost om water te halen. De volgende ochtend zag ik het met eigen ogen. Een stoet kinderen en vrouwen stapte de heuvel op, met in hun handen kommen, kalebassen en tonnen water voor heel het dorp. Ze waren bijzonder opgewekt, zongen en lachten me toe. Wel, toen schaamde ik me diep. Dat voorval herinnerde me er nog eens aan hoe dat gaat in onze maatschappij: iedereen vindt ons comfort vanzelfsprekend. Het lijkt vaak ook normaal dat als je ergens verblijft, anderen het vuile werk voor je doen. Maar dat is het niet. Daarvan wil ik de mensen graag bewuster maken.'

Ramen wassen een eentonige job? Vergeet het maar, zegt Burt 'Blinker' Janssens. 'Ofken jij veel mensen die voor hun werk in een hoogtewerker kruipen, met een veiligheidsgordel op een hangladder gaan staan, of 75 meter boven de grond in een gondel bungelen?'

Ramen lappen op 75 meter hoogte

Maar het hoeft natuurlijk niet altijd zo spectaculair te zijn. Steeds vaker komt Burt Janssens met zijn eenmanszaak Blinker ook gewoon bij particulieren over de vloer. 'De mensen denken dat een professionele glazenwasser duur is, maar dat is niet waar. Ze vergeten dat wij veel sneller werken. Wat een particulier doet in vier uur, kunnen wij soms wel op een half uurtje. Met beter resultaat, want wij hebben de ervaring én de productkennis. Dat begint nu stilaan door te dringen.'

Rillen in de hoogtewerker

Burt werkt al acht jaar lang als ramenwasser. Eerst zeven jaar in loondienst, sinds een jaar als zelfstandige. Hij combineert ramen wassen met schoonmaken en doet zijn job immens graag. 'Elke dag in de buitenlucht, met andere mensen en met zichtbaar resultaat als je 's avonds weer naar huis vertrekt. Wat wil je nog meer?' Al beseft Burt dat zijn job niet zonder gevaar is. 'Bijna dagelijks hang of sta ik wel ergens

ettelijke meters hoog boven de grond. Hout vasthouden, maar voorlopig heb ik nog geen zware ongelukken gehad. Het ergste dat ik heb meegemaakt, is dat mijn hoogtewerker eens zonder benzine is gevallen. Ik heb toen drie uur vastgezeten op 17 meter hoogte, bij -7 graden.'

De kunst van het inzepen

In al die jaren heeft Burt natuurlijk een uitgebreide vakkennis opgebouwd. Dat begint al met een vreemde gewoonte. 'In tegenstelling tot wat iedereen altijd leert, beginnen wij niet bovenaan, maar onderaan met inzepen. We werken naar boven toe, om dan snel terug te keren en de ramen te drogen. Zo vermijden we dat het water al verdampt is en strepen vormt.'

Beroepsgeheimen

Over dat drogen wil Burt trouwens wel een beroepsgeheim verklappen: 'Bij het aftrekken, zetten de meeste mensen horizontale of verticale strepen op je ramen. De truc is om bovenaan te beginnen en in een vloeiende, cirkelende beweging naar beneden toe werken, zonder

je trekker van het glas te halen. Alleen zo verder je alle water van de ramen en krijg je een goed resultaat.' Om diezelfde reden wisselt ook de samenstelling van zijn emmer, afhankelijk van het seizoen. 'In de winter gebruiken we het liefst zo weinig mogelijk schoonmaakmiddel, omdat dat sneller befrist. In de zomer moeten we dan weer meer water gebruiken, want dan verdampt het sneller en krijg je meer strepen. In beide gevallen is de regel: hoe extremer de temperaturen, hoe kleiner de oppervlaktes die je in één keer kan wassen.'

En dan is er natuurlijk nog de keuze van het water: 'Als er regenwater beschikbaar is, zal ik daar altijd voor gaan. Dat is niet alleen milieuvriendelijker, maar levert ook het beste resultaat op. Regenwater bevat minder kalk dan kraantjeswater.'

Oproep

Ben je professioneel met water bezig en wil je graag in Waterwereld je verhaal kwijt? Stuur een e-mail naar kathleen.de.schepper@vmw.be.

'Als je strepen trekt, zal je strepen krijgen.'

Als een vis in het water?

Vissen en andere waterdieren kunnen niet zonder H_2O , onze watermolecule. Ze leven, bewegen en ademen in het water. Maar hoe doen ze dat, ademen onder water? Waarom zwemt de ene vis alleen in stromend water en de andere ook in meren? En drinken vissen ook van het water waarin ze zwemmen?

Zuurstof uit lucht en water

Anders dan de mens zijn vissen niet in staat om zuurstof uit de lucht op te nemen. Hierdoor gaan vissen, behalve een paar uitzonderingen, meteen dood als je ze uit het water haalt. Vissen nemen hun zuurstof op door onder water voortdurend hun bek te openen en te sluiten. Op die manier krijgen ze water binnen, en daaruit halen ze met behulp van hun kieuwen de zuurstof. Nu zijn niet

alle waterlopen of meren even zuurstofrijk. Koud en snelstromend water bevat meer zuurstof dan warm en stilstaand water. Dat bepaalt voor een groot stuk op welke plaats vissen leven. Forellen hebben veel zuurstof nodig en dus vind je ze vooral in snelstromend water. Karpers leven in warmer water zoals vijvers omdat hun zuurstofbehoefte minder groot is.

Een glaasje zoet of zout water?

Er is ook een groot biologisch verschil tussen vissen die in zoet en vissen die in zout water leven. Zoutwatervissen hebben aangepaste nieren, waardoor ze zeewater kunnen drinken. Dat moet wel, want van al dat zout hebben ze ook veel hebben ze ook veel dorst. Zoetwatervissen drinken niet zo veel, maar

proeven ook soms van het water waarin ze zwemmen. Op aarde is er trouwens veel meer zout dan zoet water: 97% is zout, slechts 3% is zoet water. Voor de drinkwaterproducenten is dat wel jammer, want zout water zuiveren is veel complexer en dus duurder dan zoet water behandelen. In België winnen we alleen drinkwater uit grondwater en zoet oppervlaktewater.

Maak zelf een visnet

Wat heb je nodig?

- 60 cm stevige ijzerdraad
- 1 bezemsteel
- 1 oude panty
- 8 stukjes ijzerdraad van 2 à 3 cm

Hoe doe je het?

- Maak een lus met de stevige ijzerdraad en wind de twee uiteinden (elk zo'n 10 cm) rond de bezemsteel.
- Knoop 1 been van de panty zo hoog mogelijk dicht. Leg in het andere been een stevige knoop op een 20-tal cm van het bovenbroekje.
- Bevestig de panty aan de lus met de flexibele stukjes ijzerdraad (tip: je kunt de panty ook aan de ijzerdraad laten naaien door een volwassene, zodat het netje minder snel zal scheuren).
- Zoek een sloot in de buurt en probeer kleine visjes te vangen. Laat de visjes meteen na de vangst terug vrij, zodat ze nog verder kunnen uitgroeien. Ga je naar zee, dan kun je in de branding wel garnalen vangen die je achteraf kunt koken en opeten.

5 boekjes 'Kapitein Winokio zingt'

Kapitein Winokio is stilaan een begrip in Vlaanderen. Zijn eigentijdse versies van traditionele kinderliedjes vallen bij meer en meer kinderen en ouders in de smaak. Dit voorjaar bracht de zingende kapitein een nieuw boekje uit: 'Kapitein Winokio Zingt. 10 broodnodige liedjes'. In het

boekje vormen kijken, zingen, (voor) lezen, luisteren en zelf spelen één geheel. Het prachtig geïllustreerde boek bevat ook een cd met 10 liedjes, 10 partituren en 10 cursiefjes van Eva Mouton.

Info www.kapiteinwinokio.be

Hoe deelnemen?

Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een kaart of tekening met je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

10 telegeleide 'Pelle' politiewagentjes

Heb jij de bekende Noorse animatiefilm 'Pelle de politiewagen' al gezien?

Dan hebben we goed nieuws: we mogen 10 schattige telegeleide miniatuurautootjes van de charmante politiewagen en waterbeschermer weggeven. De filmversie met Nederlandstalige stemmen liep dit voorjaar in de Vlaamse bioscopen en is sinds 1 mei via Telenet digitale televisie te bekijken. Het zwart-witte agentje is in Noorwegen al jaren een geliefde kinderheld. Deze keer strijdt Pelle tegen twee criminele broers die al het water uit een bergmeer tappen en aan woekerprijzen verkopen. Hierdoor raakt de natuur in gevaar en de

stad wordt bedreigd door de bouw van een enorme dam. Gelukkig komen Pelle en zijn vriendin Dottie Otter in actie om de boel te redden. De film is geschikt voor kinderen vanaf 4 jaar.

Info www.jekino.be/pelledepolitiewagen

Hoe deelnemen?

Surf voor 1 juli naar www.vmw.be/waterwereld of stuur een kaart of tekening met je naam en adres naar VMW, Redactie Waterwereld, Vooruitgangstraat 189, 1030 Brussel.

Vlaamse Maatschappij
voor Watervoorziening

Meer weten over vmw? www.vmw.be

Surf ook naar onze jongerenwebsite: www.kids.vmw.be